

Ο Σιμιγδαλένιος - Λαϊκό παραμύθι

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένας βασιλέας κι είχε μια δυχατέρα. Της έλεγε να την παντρεύει –δεν ήθελε. Της έλεγε για τον έναν, της έλεγε για τον άλλον– κανέναν δεν ήθελε. Του λέει μια μέρα: «Πατέρα, να πας να μου πάρεις ένα τσουβάλι μύγδαλα, ένα τσουβάλι σιμιγδάλι κι ένα τσουβάλι ζάχαρη.»

Πήγε ο πατέρας της και της τα πήρε. Κλειδώθηκε αυτή σε μια κάμαρη. Είπε: «Εγώ θα κλειδωθώ σε μια κάμαρα σαράντα μέρες και να μη με γυρέψετε ντιπ.»

Κλειδώθηκε σε μια κάμαρη, έσπασε τα μύγδαλα, τα καθάρισε, τα ετοίμασε ούλα, έπιασε και ζύμωσε το σιμιγδάλι, τα μύγδαλα και τη ζάχαρη και ιστόρησε έναν άνθρωπο. Αφού τον έφκιασε, κάθισε στο κεφάλι του, τον λιβάνιζε κι έλεγε: «Δε μου μιλείς, μάτια μου; Δε μου μιλείς, φως μου;»

Αυτά τα 'κανε σαράντα μέρες κι έκλαιε. Στις σαράντα μέρες, της λέει αυτός: «Αχ! τι γλυκά κοιμόμουνα και με ξύπνησες!». Άφησε αυτή αμέσως τα κλάματα κι είχε γέλια και χαρές. Ανοίγει τις πόρτες και βγαίνει αυτός όξω. «Νά, λέει, πατέρα, ποιόνα θα πάρω, κι όχι κείνον που μου δίνεις». Χαρά ο πατέρας της, η μάνα της! Πήγαν να κόψουν τα νυφικά, να 'τοιμαστούν, να κάμουνε το γάμο. Ετοιμαστήκανε, ράψανε τα ρούχα του γαμπρού, της νύφης, καλέσανε τον κόσμο, κάνανε το γάμο, γλεντήσανε.

Τ' ακούει ο άλλος βασιλέας, πως του τάδε βασιλέα η δυχατέρα έκαμε ένα σιμιγδαλένιο και τον πήρε άντρα, το μαθαίνει κι η δυχατέρα του αυτοunuού, και πέφτει στα μαύρα πανιά να πεθάνει. Ήθελε αυτή το Σιμιγδαλένιο για άντρα. Της λέγαν η μάνα της κι ο πατέρας της: «Πού να τον βρούμε; Τον έχει κείνη, που τον έχει».

Αρρώστησε η δυχατέρα του απ' τον καημό της. Τι να κάμει ο πατέρας της; Συνεννοήθηκε με τη γυναίκα του και είπαν: «Να κάμουμε, γυναίκα, μια φρεγάδα, να την αρματώσουμε και να τη φορτώσουμε χρυσαφικά, γυαλικά, διάφορα».

Κάμανε τη φρεγάδα. Είπανε στο πλήρωμα: «Να πάτε να φουντάρετε αποκάτω απ' το σπίτι, που 'ναι ο Σιμιγδαλένιος. Και να βάνετε άνθρωπο να παραφυλάει. Μόλις ανεβεί απάνω ο Σιμιγδαλένιος, να σκωθείτε στα πανιά, να φύγετε αμέσως. Να προσέξετε να μη σας πάρουνε χαμπάρι».

Φόρτωσε η φρεγάδα, σκώθηκε, έφυγε, πήγε, φουντάρησε αποκάτω απ' το παλάτι του Σιμιγδαλένιου. Ξυπνάν το πρωί οι δούλες, τη βλέπουν, πάνε μέσα στην κυρά τους, λένε: «Αχ! κυρά, ήρθε μια φρεγάδα και πάει όλος ο κόσμος μέσα και ψωνίζει. Έχει διάφορα χρυσά πράματα μέσα, γυαλικά!». Λέει αυτή τ' αντρού της: «Δεν πας, Σιμιγδαλένιε μου, και συ να πάρεις; –Τι τα θέλουμε, λέει, εμείς; Εμείς έχουμε. –Απ' αυτά, λέει, θέλω να πάρεις». Δεν πήγε αυτός. Ξαναπάν οι δούλες. Του ξαναλέει αυτή: «Να πας, Σιμιγδαλένιε μου, να πάρεις γυαλικά. –Καλά, λέει, πηγαίνω». Σκώνεται ο Σιμιγδαλένιος, πάει, ψωνάζει τη βάρκα απ' τη φρεγάδα. Είπανε από μέσα απ' τη φρεγάδα: «Φωνάζει ο Σιμιγδαλένιος». Στείλανε τη βάρκα την καλή όξω. Βγήκε η βάρκα η καλή όξω, λέει: «Τι αγαπάς; –Έχετε, λέει, πράματα καλά να ψωνίσω; –Παραπάνω από καλά, λένε». Τον πήρανε το Σιμιγδαλένιο μέσα. Με έξι κουπιά η βάρκα. Μόλις πάει μέσα, σκώθηκε η φρεγάδα στα πανιά, πάει στη δουλειά της. Τον πήρανε το Σιμιγδαλένιο, τον πήγανε στο παλάτι τ' αλλουνού του βασιλιά. Τον πήγαν απάνω, του δίνει ένα νερό η βασιλοπούλα και πίνει, κι αστόχησε τη γυναίκα του. Κάθισε κει. Τον πήρε άντρα της αυτή.

Ας αφήσουμε τώρα το Σιμιγδαλένιο με τη δεύτερη τη γυναίκα του και ας πάμε στην πρώτη.

Η πρώτη η γυναίκα του, σαν ήρθε το μεσημέρι, και δεν ήρθε ο Σιμιγδαλένιος να φάει, λέει: «Πού είναι ο Σιμιγδαλένιος; Στη φρεγάδα; –Έφυγε. –Πού πάει; –Ο Κύριος ξέρει». Άρχισε τα κλάματα η γυναίκα του κι έκλαιε. Λέει ο πατέρας της: «Παιδάκι μου, μην κλάις. –Να μην κλαίω; Τον άντρα μ' θέλω. –Μα πού να τότε βρούμε; Ας μη τον έστελνες να σου πάρει γυαλικά. –Εγώ, λέει, πατέρα, θα φύγω. –Μα πού θα πας, παιδάκι μου; –Θα φύγω» λέει. Σηκώθηκε κι έφυγε.

Δρόμο παίρνει και δρόμο αφήνει. Μέρες, μερόνυχτα γυρίζει. Γίνηκε αγνώριστη. Στο δρόμο, που πήγαινε, βρίσκει μια γυναίκα· με τα βυζιά της πάνιζε, με τα βυζιά της φούρνιζε. «Α!, λέει, θεια, τι 'ναι αυτά;» Πιάνει αυτή, της κάνει φτυάρι, της φκιάνει πανόξυλο. «Να, λέει, θεια, έτσι πανίζουν και φουρνίζουν. –Ο Θεός, λέει, παιδάκι μου, να στο πληρώσει το καλό που μου 'καμες. –Τι καλό, λέει, να με πληρώσει ο Θεός; Να με γιατρέψεις θεια. –Τι γιατρεία, να σε κάμω; –Ποια είσαι συ, λέει. –Εγώ είμαι μάνα κι έχω τον ήλιο γιο. –Α! λέει, θεια, να καθίσω να του πω για το Σιμιγδαλένιο. –Ου! λέει αυτή. Να καθίσεις; Θα σε φάει. –Ας καθίσω, λέει, θεια. Κρύψε με να του πω κι εγώ τον πόνο μου. –Ου! λέει. Πού να σε κρύψω; Έχω τόπο;» Άρχισε η μέρα μάζευε, έγερνε ο ήλιος. «Άντε, λέει, να φύγεις. Θα 'ρθει ο ήλιος, να σε φάει. –Κρύψε με, λέει, θεια. Κάμ' ένα καλό, να με κρύψεις». Έκλαιε αυτή, την λυπήθηκε, σηκώνει τη σκούπα, την έκρυψε αποκάτω.

Βασίλεψε ο ήλιος. Σηκώθηκε, πήγε στη μάνα του. «Καλησπέρα. –Καλησπέρα. –Κάπου δω, κάπου κει, κάπου ανθρώπινη ψυχή μυρίζει, λέει ο ήλιος. –Πού να τη βρω, λέει, εγώ την ανθρώπινη ψυχή; Εγώ είμαι η μάνα σου. Θέλεις να με φας; Φάε με. –Ο Θεός να μην το δώσει, μάνα, λέει αυτός».

Κατέβασε η μάνα του το ρακοκάζανο, του 'βανε ψωμιά, φαγιά, έφαγε. Του λέει: «Παιδάκι μ' πεινάς άλλο; Θέλεις να φας; –Όχι, λέει, δεν πεινώ. –Σα δε πεινάς, λέει, να βγει μια, να σου πει τον καημό της. Βγες, λέει, και συ παιδάκι μ', να πεις τον καημό σου». Βγήκε αυτή, λέει:

Ήλιε μου, λαμπρέ λαμπρέ και λαμπρογεμισμένε,
εδώ ψηλά που περπατείς και χαμηλά κοιτάζεις,
μην είδες τον αντρούλη μου, που 'ναι σιμιγδαλένιος;

– Πού να τον ιδώ, χριστιανή μου, εγώ; Να πας στο φεγγάρι, που γυρίζει όλη νύχτα. Εγώ το πρωί βγαίνω, το βράδυ έρχομαι. Άντε λέει, μάνα, φίλεψέ την κι ένα καρύδι». Της έδωσε αυτή ένα καρύδι. Τους χαιρέτησε, σηκώθηκε, έφυγε. Έφυγε, πήγε στο φεγγάρι.

Τα ίδια και του φεγγαριού η μάνα. Μαγέρευε κι ετοίμαζε να πάει το φεγγάρι να φάει. «Άντε, λέει, να φύγεις. Θα 'ρθει το φεγγάρι τώρα να σε φάει. –Δε με κρύβεις, λέει, να πω στο φεγγάρι τον

καημό μου; –Πού να σε κρύψω; λέει –Κρύψε με, λέει, θεια, να πω κι εγώ τον καημό μου». Ανοίγει ένα ντουλάπι, τη βάνει μέσα.

Έφεξε ο Θεός και πήγε το φεγγάρι. –«Κάπου δω, κάπου κει, κάπου ανθρώπινη ψυχή μυρίζει μανά. –Πού να βρεθεί, λέει, δω η ανθρώπινη ψυχή; Εγώ είμαι η μανά σου. Θέλεις να με φας; Φάε με. –Ο Θεός, λέει, να μην το δώσει, μανά. –Έχεις τίποτα να φάω; –Ούλα τα καλά, λέει, παιδάκι μ'. Του βανε τραπέζι, κάθισε το φεγγάρι, έφαε, ήπιε. Λέει η μανά του: «Παιδάκι μου έφαες; –Έφαγα. –Να χες, λέει, και μια ανθρώπινη ψυχή, την έτρωες; –Ο Θεός, λέει, να μην το δώσει. –Βγες, λέει, τώρα και συ, να πεις τον καημό σου».

Βγαίνει κείνη. –«Καλημέρα σας. –Καλημέρα».

Φεγγάρι μου, λαμπρό λαμπρό και λαμπρογεμισμένο,
εδώ ψηλά που περπατείς και χαμηλά κοιτάζεις,
μην είδες τον αντρούλη μου, που 'ναι σιμιγδαλένιος;

– Πού να τον ιδώ εγώ; λέει. Εγώ βγαίνω από βράδυ σε βράδυ. Να πας, λέει, στ' αστέρια, που 'ναι πολλά. Αν δεν τον ιδεί το ένα θα τον ιδεί τ' άλλο, φίλεψέ την, λέει κι ένα μύγδαλο.»

Παίρνει το μύγδαλο, σηκώθηκε η κακομοίρα, με τα μάτια κλαμένα και την καρδιά της καμένη, και φεύγει. Φεύγει, πηγαίνει στ' αστέρια, στη μανά τους. Έκανε κι αυτή ετοιμασία, για να 'ρθούνε να φάνε τ' αστέρια. Την βοήθησε στο ζύμωμα, στο μαγέρεμα. Έφεξε. Λέει: «Άντε, να φύγεις τώρα. Θα 'ρθούνε τ' αστέρια να φάνε, και θα σε φάνε. –Δε με κρύβεις, λέει, θείτσα μου, να πω τον καημό μου; –Ου! λέει. Πού να σε κρύψω; Δεν έχω τόπο. Αν γλυτώσεις απ' τον έναν, δε γλυτώνεις απ' τον άλλον». Έκλαιε όλο αυτή, και δεν έφευγε. Ανοίγει την πόρτα, τη βάνει από πίσω απ' την πόρτα. Έρχονται τ' αστέρια. «Καλημέρα σταυρομάννα, λέει ο μεγάλος ο αστέρας. –Καλώς τονε. –Κάπου δω, κάπου κει, κάπου ανθρώπινη ψυχή μυρίζει. –Ου! λέει, παιδάκι μ', Πού να βρεθεί ανθρώπινη ψυχή; Εγώ είμαι δω, η μανά σου. Θέλεις να με φας; Φάε με. –Ο Θεός να μη το δώσει». Έρχονται και τ' άλλα τ' αστέρια. «Καλημέρα σταυρομάννα, καλημέρα σταυρομάννα, καλημέρα σταυρομάννα» –ούλα τ' αστέρια. Καθίσανε, τους έβανε τραπέζι, φάγανε, ήπιανε ούλα. «Να 'χετε και μια ανθρώπινη ψυχή, παιδιά, την τρώγατε; –Ο Θεός να μη το δώσει. –Βγες, λέει, εσύ τώρα να πεις, τον καημό σου». Βγήκε κείνη· λέει:

Αστέρια μου λαμπρά λαμπρά και λαμπρογεμισμένα,
ψηλά οπου διαβαίνετε και χαμηλά κοιτάτε,
μην είδατε τον άντρα μου, που 'ναι σιμιγδαλένιος;

– Πού να τον ιδούμε; λέει ο μεγάλος αστέρας. Εμείς αποβραδīs βγαίνουμε και το πρωί βασιλεύουμε».

Πετάχτηκε και το μικρό τ' αστεράκι και λέει: «Εγώ, θεια, τον είδα». Του δίνει ένα μπάτσο ο μεγάλος. «Μην το χτυπάς, λέει, αστέρα μου. Άσ' το να μου πει, γιατί έχω καημό. Πού τον είδες, λέει, παιδάκι μου. –Στ' άσπρα σπίτια στα χανιά. –Άντε, λέει, παιδάκι μ', να με πας. –Δεν έρχεται, λέει ο αστέρας. –Δεν έχουμε ανάγκη να γίνουμε κακοί. –Μα ποιος θα το ξέρει; λέει. Εγώ δεν το μαρτυρώ. –Ε! άντε, λέει, να την πας και να 'ρθεις. Δώστε της κι ένα φουντούκι». Την πήρε τ' αστεράκι, την πήγε.

Σαν έφτασε, λέει στις δούλες: «Δε λέτε της κυράς σας να μ' αφήσει να καθίσω σ' ένα καμαράκι; Είμαι ξένη, κι είμαι φτωχιά, αρφανή». Πήγαν οι δούλες, το είπανε. Λέει η κυρά τους: «Άντε, λέει, βάλτε την σ' ένα παράσπιτο».

Τη βάναν μέσα. Ανέβηκε, κατέβηκε ο Σιμιγδαλένιος, τον είδε αυτή. Κλειδώθηκε η κακομοίρα μέσα κι έκλαιε. Το πρωί ξημερώνει ο Θεός, σπάει το καρύδι, βγαίνει ένα χρυσό μαγκάνι, απ' αυτά που καλαμίζουν, σαν υφαίνουν. Έλαμπε ο ήλιος, έλαμπε και το μαγκάνι. Το βλέπουν οι δούλες, το λένε της κυράς τους. «Άντε, λέει, πέστε της, τι γυρεύει να τ' αγοράσουμε». Πάνε κάτω, της λένε: «Τι γυρεύεις, ν' αγοράσει η κυρά μας το μαγκάνι; –Εγώ, λέει, δε θέλω ούτε γρόσα, ούτε φλουριά, ούτε τα πουλώ αυτά με λεπτά. Αυτά αξίζουν ένα βασίλειο».

Πήγαν οι δούλες, τα 'παν αυτά στην κυρά τους. Λέει: «Άντε πέστε της, τι θέλει να της δώσουμε». Παν οι δούλες, την ξαναρωτούν. Τις λέει αυτή: «Εγώ δε θέλω ούτε γρόσα, ούτε φλουριά, μόνο το Σιμιγδαλένιο να μου δώσει μια βραδιά. –Για τα μούτρα της, λέει η κυρά τους, τον έχω το Σιμιγδαλένιο; –Δεν τότε δίνεις, λένε, κυρά, μια βραδιά; Τι θα πάθει; –Ε! άντε, λέει, φέрте το ποτό να τον ποτίσουμε». Πάνε το ποτό, το ποτίζει, κοιμήθηκε αυτός. Τον πήρανε, τον πήγανε.

Τον πήρε αυτή, έστρωσε, τον ξάπλωσε, κλειδώθηκε, στάθηκε αποπάνω του κι έλεγε: «Δε μου μιλείς, μάτια μου; Δε μου μιλείς, φως μου; Δεν είμαι γω που σ' έπλασα; Δεν είμαι γω που σε ιστόρησα;» Άκουγε αυτός, μα δεν μπορούσε να μιλήσει. Έφεξε ο Θεός, τον πήραν απάνω. Έσκασε, πλάνταξε αυτή. Πέρασε μια μέρα, πέρασαν δυο. Σπάει το μύγδαλο. Βγαίνει μια χρυσή ανέμη. Κατεβαίνουν οι δούλες, τη βλέπουν. «Αχ! κυρά, για σένανε κάνει αυτή η χρυσή ανέμη. –Άντε, λέει, πέστε της, τι θέλει να της δώσουμε, να την πάρουμε κι αυτή». Πάνε της λένε. Λέει: «Εγώ δεν την πουλώ με λεπτά. Να μου δώσετε το Σιμιγδαλένιο μια βραδιά ακόμα». Την καταφέρανε πάλι οι δούλες την κυρά τους, τον πότισε αυτή με το ποτό, της τότε δώκανε. Κλει τις πόρτες, στέκεται αποπάνω του: «Δε μιλείς, Σιμιγδαλένιε μου; Δε μιλείς, μάτια μου; Δε μιλείς, φως μου;» Δε μπορούσε κείνος να μιλήσει. Έφεξε ο Θεός, της τότε πήρανε πάλι.

Έκλαψε αυτή, πικράθηκε. Τι να κάμει; Σπάει και το φουντούκι. Σπάει και το φουντούκι, βγαίνει μια χρυσή κλώσα με τα χρυσά τα πουλάκια. Κατεβαίνουν πάλι οι δούλες, τα βλέπουν, το λένε στην κυρά τους, πάνε πάλι σ' αυτήν, της λένε τι θέλει να τα δώσει. Γύρεψε πάλι αυτή μια βραδιά το Σιμιγδαλένιο. Με τα πολλά πάλι την καταφέρανε να τότε δώσει άλλη μια βραδιά. Παίρνει το ποτό αυτή να τότε ποτίσει. Αυτός το κατάλαβε, και κει που έκαμε πως θαλά το πει, το 'χυνε στην τραχηλιά του. Έκαμε ύστερα τον κοιμισμένο. Τον πήρανε, τον πήγανε. Κλειδώνεται αυτή. Άρχισε πάλι: «Δε μου μιλείς, Σιμιγδαλένιε μου; Δε μου μιλείς, φως μου; –Ε! λέει κείνος. Σώπα. Εσύ ποια είσαι; –Δεν είμαι γω η γυναίκα σου, που σ' έπλασα; –Και γίνηκες έτσι; –Έτσι γίνηκα, λέει, γιατί σ' έχασα και σε γύρευα να σε βρω τόσο καιρό! –Τώρα, λέει, να φύγουμε».

Σηκωθήκανε τη νύχτα, φύγανε. Πήγανε στο παλάτι τους και ζούνε καλά κι εμείς καλύτερα. Και τα κλάματα που είχε αυτή, τα 'χει η άλλη τώρα.

(από το βιβλίο: *Παραμύθια του λαού μας*, Ερμής, 1998)